

**Princip Baťa: Dnes fantazie, zítra
skutečnost
Gloria musealis za nejlepší muzejní
výstavu roku 2013**

Alena Prudká

Gloria musealis je prestižní soutěž vyhlášenou Ministerstvem kultury, které se od roku 2009 účastní muzea České republiky. Odborná komise hodnotí přihlášené projekty v kategoriích Muzejní výstava roku, Muzejní publikace roku a Muzejní počín roku. V VII. ročníku soutěže byla v kategorii Muzejní výstava roku 2013 vyhlášena vítězem nová expozice Muzea jihovýchodní Moravy *Princip Baťa: Dnes fantazie, zítra skutečnost*.

Až do roku 2012 nemělo Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně z finančních ani z prostorových důvodů možnost vytvořit důstojnou expozici prezentující proměny Zlína v průběhu velké části 20. století, která by představila baťovský systém v jeho plné šíři a v celém jeho významu. Až vybudování 14 | 15 BAŤOVA INSTITUTU v bývalých, nově revitalizovaných funkcionalistických továrních objektech, navržených architektem Jiřím Voženílkem a postavených v letech 1946 až 1949, tuto možnost díky velkorysé výstavní koncepci poskytlo.

V třetím nadzemním podlaží bývalé tovární budovy 14 vznikl soubor dílčích expozic pod zastřešujícím názvem *Princip Baťa: Dnes fantazie, zítra skutečnost*. V expozici jsou začleněna tři velká témata: *Obuv a produkce firmy Baťa*, *Film a Cestovatelství*. Z dalších témat věnujících se baťovskému systému jsou čtyři postavena na trojrozměrných exponátech: *Ševcovská dílna*, *Výroba*, *Prodejny*, *Doprava*. Samostatný celek tvoří oddíl věnovaný *historii firmy a osobnostem*, které s ní byly spojeny (T. Baťa, J. A. Baťa, Baťovci). Ten spolu s úvodním filmem (multiprojekcí) znázorňujícím růst a vývoj Zlína dominuje vstupu do expozice. Další dílčí celky jsou prezentovány prostřednictvím obrazových a textových materiálů a jsou soustředěny do tzv. klidové zóny. Ta je řešena ve stylu interiéru zlínského Společenského domu a návštěvníci zde najdou baťovské časopisy, publikace a materiály s rozšiřujícími informacemi.

Převzetí ceny. Fotoarchiv MJVM. |

Doplňkem exponátů a dokumentů v jednotlivých tematických částech expozice jsou i projekce dobových filmových snímků.

Dominantními prvky expozice jsou mimo jiné kolekce historické a exotické obuvi, obuvnická výrobní linka, letadla vyráběná firmou Baťa ve 30. letech 20. století – kluzák ZLIN Z-I a sportovní letadlo ZLIN Z-XII, Tatra 87, kterou na své africké cestě proslavili inženýři Hanzelka a Zikmund, plachta z voru Kantuta Eduarda Ingríše. Prezentovány jsou např. unikátní loutky z prvního českého loutkového filmu Ferda Mravenec, ale i scény z večerníkového seriálu Krysáci.

Nedílnou součástí expozice jsou interaktivní programy, zábavné i naučné, určené všem věkovým kategoriím návštěvníků, a v nabídce jsou i diferencované edukační programy vytvořené a realizované muzejními pedagogy zlínského muzea.

Autorský kolektiv, který připravil scénář a náplň expozice, tvořili pracovníci zlínského muzea – Hana Kuslová, Yvona Činčová, Magdalena Preiningerová, Miroslava Štýbrová, Karel Pavlišťík. Architektonický návrh respektující specifický industriální charakter bývalých továrních objektů zpracoval brněnský ateliér TRANSAT architekti – Petr Všetečka, Robert Václavík, Karel Menšík, autorem grafického designu je Zdeněk Macháček a zlínské STUDIO 6.15. Autorem úvodního filmu je Tomáš Luňák. Celý projekt realizovala VESNA INTERIORS, s. r. o., z Veselí nad Moravou. Exponáty k prezentaci připravili konzervátoři zlínského muzea.

Expozice byla otevřena 1. května 2013.

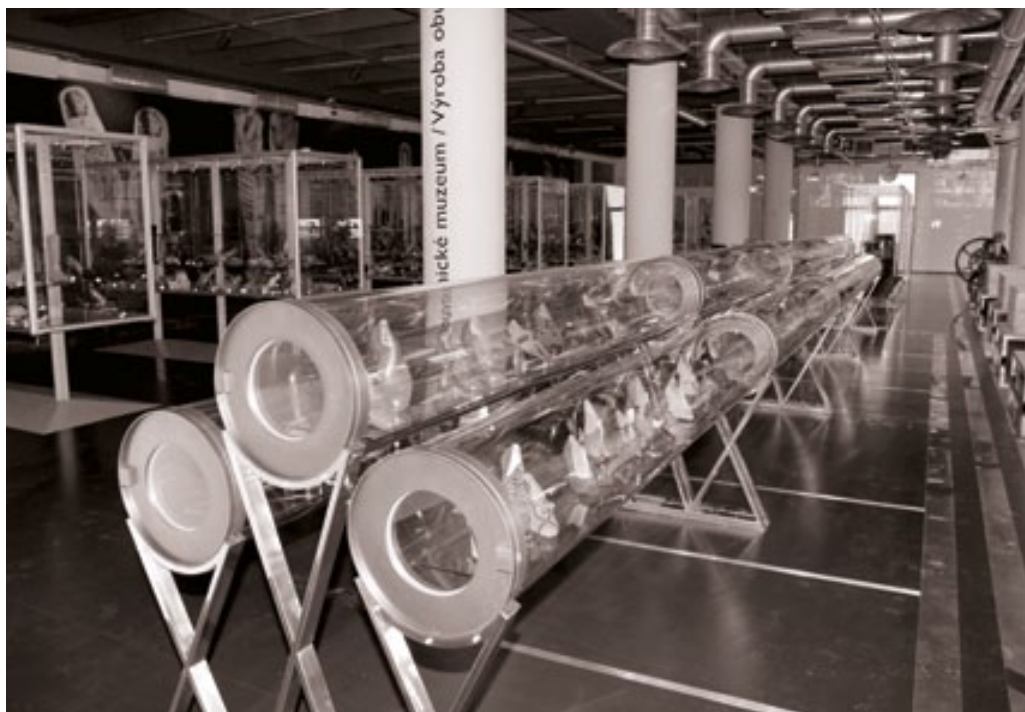
II. cena v kategorii Muzejní počin byla zároveň udělena celému projektu moderního kulturního a vzdělávacího centra Zlínského kraje 14 | 15 BAŤŮV INSTITUT, v němž sídlí tři kulturní instituce – Muzeum jihovýchodní Moravy, Krajská galerie a Krajská knihovna Františka Bartoše.

Pohled do historické části expozice. Fotoarchiv MJVM. |

Cena Gloria musaealis. Foto Ondrej Kocourek. |

Pohled do obuvnické části expozice. Fotoarchiv MJVM. |

Tatra cestovatelů Hanzelky a Zikmunda. Fotoarchiv MJVM. |

Obuvnická výrobní linka. Fotoarchiv MJVM. |